

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Розквітання оплату
застаємо гуканом.

Рік LII.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлди. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 5-00 зол.
Частіше 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.—
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Не вистарчить, що Ви виповіли в ПЗУВ
обезпечення 1/3 частини вартості своїх бу-
дівель і її забезпечили в

Г-ві Взаємних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Ви ще мусите найдалше до дня 25. грудня
ц. р. викупити свою будинкову полісу на
1932 р. у приналежній агенції Товариства
Взаємних Обезпечень „ДНІСТЕР“.

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“

у ЛЬВОВІ, РИНОК, ч. 10.
ч. тел.: 433. Конто Почтової Шлди. ч. 143.467. —
(власна казначейка при вул. 3. Мая ч. 15)
як Центральна Каса Українських Кооперативів
приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у твер-
дй валюті та помішує в наших кооперативах, щоб
піднести господарський розвій українського народу

През. Гувер про світову кризу.

Слово американського президента, представ-
ника демократичної республіки, має куди біль-
ше значіння, як відчитана — навіть особисто —
неодна гарна промова коронованої голови. Ось
недавно виголосив номінальний володар Британ-
ської Імперії, король Юрій, свою промову при
відкритті англійського парламенту. Промова, яка
мала започаткувати нову епоху в історії Великої
Британії, не викликала майже ніякого зацікав-
лення у світі, а цікаве вухо журналістів довго
зкорше кожне слово Мекдональда, Болдуїна чи
іншого партійного лідера, ніж королівську про-
мову. Але отсе сказав своє слово демократичний
голова республіканської Північної Америки —
Гувер. І нічого мабуть так не очікував світ, як
саме його поглядів, його намірів і плянів. Бо пе-
коронований президент Зєдинених Держав — це
той, що сьогодні держить в своїх руках може й
розв'язку господарського, а то і політичного го-
лошення світа. І тому слово Гувера до американ-
ського парламенту в дні його відкриття важне не
тільки для Америки, а й для Європи, яка туж-
ливо глядить за океан за поміччю. Тому Гувер,
згаючи і доцінюючи вагу своєї позиції, не поми-
нує нагоди, щоб сказати і підкреслити свої по-
гляди на цілість усіх, в першу чергу господар-
ських а далше й політичних проблем цілого
світа.

Спершу займається Гувер, очевидно, загро-
женим господарським положенням Зєдинених
Держав П. А. та заповідає цілу програму сану-
вання цієї господарки. Між іншим будуть підне-
сені податки аж до 1. липня 1934 р., коли то —
за думку президента — буде вирівняний бю-
джет і ситуація зміниться на краще. З наведе-
ною датою всі закони, що підвищують або вво-
дять нові податки, перестануть діяти.

Для наладнання господарських умовин у
краї мають створити „Фінансове Товариство
Вибудови“, яке буде фінансувати ті галузі на-
родного господарства, що найбільш ослаблені
кризою, буде підтримувати експорт, підпомагати
кредитами банки та відповідними зачетами хлі-
боробство. Це товариство буде теж старатися під-
помагати промисел.

Причиною кризи в Зєдинених Державах є
переловомі події в інших частинах світа. Госпо-
дарська криза в середній Європі та головню в Ні-
меччині, викликала в червні загальну паніку.
Стало ясним, що ці краї пропали без відповід-
ної допомоги. Але страх перед цією перспективою
ніс чимале заміщення в хліборобську торговлю
між чимале заміщення в хліборобську торговлю
між чимале заміщення в хліборобську торговлю

Торкаючися конфлікту на Далекому Сході
Гувер, що той конфлікт не тільки не
твердить Гувер, що той конфлікт не тільки не
твердить Гувер, що той конфлікт не тільки не

1.417 мільонів доларів. Така ситуація господар-
ства Зєдинених Держав вважеться тісно з ситуа-
цією решти світа. А в численних краях довели
через політичну невпевність, надмірні кредити на
зброєння та надмірні податкові данини до репо-
люції, до дефіцитів, до упадку валют, до спроб
дампінгу та до зменшення консумції і життєвої
столи. В останніх двох роках вибухли революції
або поважні соціальні заворушення в неменше
ніж 19-ти краях, яких населення перевищує по-
ловину всього людства. Десять держав не могло
покрити затягнених грошових зобов'язань. Чо-
тиринадцять країн відступило від золотого під-
кладу валюти. А кожна з тих подій відбивалася
відомо на господарській сторінці життя Зєди-
нених Держав

І з цього Гувер виводить логічно висновок:
кожна спроба оздоровити господарство в Зєдине-
них Державах мусіла з konieczності вважатися з
спільними заходами інших народів, щоб відно-
вити довіру у світі та знову довести до господар-
ської рівноваги в інших краях. Щодо піднесення
мит, то вважав, що це для Півн. Америки не-
потрібне.

У зв'язку з господарською скрутою треба бу-
де обмежити будову воєнних флотів, і Гувер ві-
рить, що це властиво зробити.

Для вдержання господарської рівноваги він
уважає konieczним перестерігати міграційні за-
кони, а для вдержання ладу припороважувати
докладно до постанов закону про виселювання
навчальних чужинців.

Отсе коротко зібрані погляди Гувера про
теперішню біду і про вихід з неї. Погляди цілі
тим, що Гувер вважає навіть таку велику та от-
нопілу господарську територію, як Зєдинені
Держави, лише одною частиною всесвітньої го-
сподарки і від неї вповні залежну. А тому стара-
ється відобути з власної скрути — рятуючи
інших.

Якщо ж малими видаються супроти цих по-
глядів Гувера „великі“ політики деяких європей-
ських держав, що вважають свій загумінок чим-
ось відокремленим від решти світа!

(Хр.)

Страдальний романтизм.

(З приводу ювілею т. зв. „сецесії“.)

Високоповажний Пане Редактор!

Будь ласка помістити на сторінках Вашого
Пов. Часопису це письмо, яке мав я намір ого-
лосити ще перед днем 1. грудня ц. р., але на-
гле занедужання перешкодило мені зробити це
в пору. Все таки думаю, що з моїх громад-
ських обов'язків поділитися з читачами „сецесії“,
своїми думками про ювілей т. зв. „сецесії“,
а саме тому, що власне я „tagla pars fui“ тих
подій, які в осєні 1901 р. розгорталися на львів-
ському університеті та закінчилися т. зв. „се-
цесією“.

Дякуючи з гори за те, що вважали мому
прозінню, остаю з правдивим поважанням

Володимир Темницький.

При кінці листопада ц. р. звернувся до мене
п. В. М. Янів і просив від ювілейного комітету
студентів взяти активну участь в ювілейнім свя-
ті т. зв. „сецесії“. Уважуючи, що нема наймен-
шої рації шанувати пам'ять т. зв. сецесії окремим
святом, я рішуче відмовився від якоїсьбудь ак-
тивної участі в цій сваті. Тому, що ювілейний
комітет звернувся до мене доволі пізно, бо не
тільки по вирішенні питання про потребу тако-
го ювілейного свята, але вже і по оголошенні в
пресі оповістки про речизнець і програму ювілей-
ного обходу, я не мав змоги відрядити молоді
валантування цього свята.

З другого боку вважаю, що власне як актив-
ний учасник університетських подій з 1901 р. не
повинен я мовчки глядіти на те, як ще й нині з
30-літньої історичної перспективи „галорифіку-
ється“ подія, над якою разне належало би жаліти.

Щоби цей погляд висловити, треба коротень-
ко пригадати події, що попереджали сецесію.

Вже на цілих 17 літ перед т. зв. сецесією у-
країнська академічна молодь публічно виступа-
ла з домаганням оснування українського універ-
ситету у Львові. Сталося це на вічу українських
студентів у Коломиї 7. серпня 1884 р. На цій вічу
студент права Ярослав Кулачківський (що в ча-
сї сецесії був уже директором „Дністра“ і го-
сподарював т. зв. сецесійного фонду) поста-
вив резолюцію з домаганням заведення україн-
ських викладів на всіх факультетах львівського
університету, що означало українізацію, або що
найменше утравізацію львівського університе-
ту. Від ухвали цього віча починаючи, домагання
оснування українського університету у Львові
стає програмовим домаганням цілої молоді. Пе-
рших ухвал української академічної молоді, пе-
рших ухвал української академічної молоді, пе-
рших ухвал української академічної молоді, пе-

зводили, чи то у формі препам'ятних писем під
адресою центрального уряду у Відні.

Два роки перед т. зв. сецесією, себто 1899 р.
українська академічна молодь відбула у Львові
велике віче, однією з точок програми якого
було домагання негайного заснування укр. уні-
верситету у Львові. Це віче відомося сильним
відгомом серед української суспільності в Ав-
стрії, висуваючи справу українського універси-
тету у Львові на чолі культурно-політичних до-
магань українського народу в Австрії.

Акція за українським університетом у Льво-
ві ставала з кожним днем живішою, більше попу-
лярною і захоплювала шораз ширші круги су-
спільності. Рівнобіжно в академічній молоді ве-
де акцію також ціла суспільність, а саме через
вічеві ухвали і через меморіали до міністерства
освіти від „Наукового Т. (м. Шевченка“, „Про-
світи“, „Педагогічного Товариства“ і т. д. і т. д.
світи“.

На жаль ціла ця жива та енергійна акція не
осігала найменших успіхів! Центральний уряд
у Відні очевидно ігнорував всі домагання та за-
ходи укр. суспільності в університетській справі.
Відомо, що віденський центральний уряд ві-
коли не вшов добровільно на стрічу домагань по-
одиноких народів Австрії, хоч би домагання бу-
ли якнайочевидніше слушні та оправдані. На-
ли якнайочевидніше слушні та оправдані. На-
ли якнайочевидніше слушні та оправдані. На-

Також в університетських справах централь-
ний уряд держався такої тактики. Ось саме в тім
часі, коли Відень так уперто ігнорував справу
українського університету, цей сам Відень був
приналежний серйозно зайнятий справою іта-
лійського університету та університетських кур-
сів для словінців, а це якраз тому, що гострі ви-
ступи обох цих народів примусили центральний
уряд узятися за розв'язку справи.

Тактика гострої боротьби, примінявана іта-
ліянами та словінцями, дала позитивні результати
і це було для української молоді багатомовно
вдалим.

Українська молодь тих часів була добре і
цілко організована. Т. зв. „Організаційний Ко-
мітет“ був виконувальним органом „Всукраїн-
ської Організації Молоді“, що об'єднувала не-
тільки академічну молодь, але також молодь ви-
щих класів середніх шкіл і поширювала свої орга-
нізаційні дії на неакадемічну молодь.

На одному із засідань „Організаційного Комітету“ автор цих рядків поставив внесок, щоб в університетській акції українська молодь відрала з дотеперішніми лагідними і чисто легальними засобами і перейшла до гострої, нелегальної боротьби, а саме в тім змислі, щоб приміненням т. зв. обструкції, тобто зриванням університетських викладів унеможливити правильне функціонування львівського університету на так довго, доки центральний уряд не займеться поважно розв'язкою української університетської справи.

На „Організаційнім Комітеті“ цей внесок перепав, бо спротивилися йому два такі авторитетні провідники молоді як пок. Евг. Косевич і В. Старосольський. Тоді автор внеску поновив його на повних зборах академічної молоді і ці збори прийняли внесок по тридневних, дуже оживлених та основних дебатах. (16., 17. і 18. листопада). Укр. акад. молодь рішила перейти до гострої боротьби за укр. університет.

Наслідком цієї ухвали було перше нелегальне, бо самочинно проти заказу ректорату відбуте віче в III. салі університету в 12. год. зполудне, дня 19. листопада. Віче це було невичайно бурхливе. Ректора, який хотів особисто віче розв'язати, не допущено до вічевої салі, університетську службу, що в наказу ректора намагалася опорожнити салю, силою виперто зі салі. Ухвалено гострі резолюції протесту проти нега-

тивного становища центрального уряду та ректорату львівського університету в справі укр. університету, ухвалено далі зараз із завітним днем розпочати обструкційну тактику проти викладів тих професорів, що відомо ворожо ставилися до університетських домагань українців. По вічу молодь перейшла упорядкованим походом вулицями Львова, співаючи революційні пісні. Ефект того віча був несподівано великий та сенсаційний. Ціла львівська преса вдарилася на алярм. Віденська преса присвятила йому небувало багато уваги, навіть загранична преса заговорила про львівські події, як про засіб боротьби за український університет.

До обструкції викладів на університеті не прийшло тільки тому, що міністерство телеграфічно замкнуло університет на кілька днів. Таким чином успіх першого кроку загостреної тактики боротьби був справді величавий! Справа українського університету, котрою досі поза українцями ніхто серйозно не інтересувався, нагло заінтересувала не тільки всі компетентні чинники, але й публичну опінію в краю, державі та за границею. Справа стала гостро актуальною і хто зна, чи не була би діждалася позитивної розв'язки, якби раптом не перестала бути актуальною власне через *нефортунний помисл сенсесі!*

Волод. Темницький.

(Докінчення буде.)

Крамниці і ціни в Москві.

Справознавець економічного відділу „Берлінер Тагблат“ Гінтер Штайн подає на сторінках того часопису свої уваги з часу побуту в Москві. З обємистого звіту подаємо лише деякі місця, що ілюструють торговельні відносини в центрі Радянського Союзу.

Як відомо, в Радянському Союзі вільної торгівлі нема, крамниці є власністю держави і вони поділені на три категорії.

Перша категорія це кооперативи, до яких аписані робітники і службовики, які отримують крам по цінах, устійнених державою. Друга категорія це крамниці вільні, в яких кожний може купити, що тільки захоче, якщо має змогу платити кольосальні ціни, також устійнені державними чинниками і — очевидно — найде бажаний крам. Врешті є так звані валютні крамниці, в яких можна купити товар лише за чужу валюту і то по світових цінах. У тих останніх крамницях купують не лише чужинці, але також радянські громадяни, яким родина чи приятелі присилають із закордону чужу валюту.

У першій категорії склепів, тобто в кооперативах, отримує товар більшість населення за винятком здекласованих „лишенців“, до яких зачисляють представників релігійних культів, куркулів і всіх тих, яких уважають з різних причин за представників буржуазного світу.

Належать до них також самостійні майстри, що не підпорядковувалися радянській системі.

В кооперативних склепах можна дістати крам в обмеженій кількості і ціни за них є такі (в переміні на польську валюту): 1 кг. житнього хліба 30 сот., 1 кг. пшеничного хліба 60 сот., 1 кг. рижу 1.60 зол., 1 кг. бульби 30 сот., 1 кг. волового мяса 4 зол., 1 кг. телятини 7 зол., 1 літра молока 1.20 зол., 1 кг. масла 9 зол., 1 кг. цукру 2.40 зол.

Зате у вільних крамницях ціни є такі: 1 кг. рижу 11 зол., 1 кг. волового мяса 25 зол., 1 літра молока 9 зол., 1 кг. масла 76 зол., 1 кг. цукру 11 зол., 1 кг. полярниці 92 зол., стограмова табличка чоколяди 25 зол., 1 пара черевиків 270 зол. і т. д.

Не повинно це нікого дивувати, що люди, які є засуджені на закупів в тих вільних крамницях, мусять за свої послуги брати величезні суми. Наприклад за переїзд візком з залізничної двірня до гостинниці, який тріває 20 хвилин, беруть 100 зол. Прачка, яка також не належить до кооперативів, бо є „самостійна“, жадає за випрання хустини до носа 2.20 зол.

Щодо роду товарів, продаваних в усіх позитивних склепах, то лише деякі з них можна у нас уважати першорядними. Промислові товари, це останнє дрантя, яке деінде могло би числитися лише на дуже слабкий збут.

З польської преси.

„Польсько-українські взаємини у Сх. Галичині“.

Нова стаття б. воеводи Борковського у краківському „Насі“.

II.

НАТИСК ПРОТИПОЛЬСЬКОГО УКРАЇНСЬКОГО РУХУ ЗА ЧАСІВ АВСТРІЇ. — СПРАВА НАЦІОНАЛЬНОЇ НАЗВИ. — МІШАНІ ПОДРУЖЖА.

Доказуючи далі свою провідну тезу про стійкість і незломність української національної свідомості, гр. Борковський заперечує твердження, яким часто оперують євдеки, про „спольщення русинів перед періодом українству“. Хоча чимало українців з інтелігенції вживало тоді польської мови, а проте одночасно т. зв. святоюрський рух мав в 60 рр. таку поважну протипольську силу, що примусив поляків увійти до централістичної Державної Ради, коли абсентувалися там чехи. Так само, зі страху перед українським рухом і перед тим, щоб його не використав австрійський уряд проти поляків, ці останні перевели в галицькому союмі резолюцію „львівськості“ супроти цесаря.

Отже незалежно від того, як русини чи українці хотіли називати себе, свідомість їхньої національності завжди не існувала в часах національної окремішності завжди вже існувала в часах більше постійних зустрічей українців з поляками і вона була навіть вишукано сильною.

Що торкається польського закиду, що українці „не є окремою нацією“, бо „не мають віддільної устійненої назви“, то автор пригадує, що й назви „поляк“ і „Польща“ устійнилися розмірно пізно і що перетим існувала назва „поляк“ від одного зі славянських племен (чомусь автор забуває пригадати тут теж назву „лехіти“ і „лехія“, від чого повстала колишня історична назва

„ляхи“, яку поляки вважають нині назвою неважливою, подібно, як українці відносяться до назви „русин“).

Коли мова спеціально про давню Червону Русь, нинішню Східну Галичину, — каже автор далше — то на підставі всіх тих уваг можна ствердити, що не є правдивим погляд, наче би поляки й русини вийшли в тім краю з одного племя. Від самого початку польської державності на цьому терені існують тут два національні елементи, які взаємно протиставляються собі. Обом тим елементам не можна відмовити назви автохтонів, тому, що українці мешкали в тім краю від найдавнішої історії, а поляки займали найбільшу землю, якої ніхто не має, як перші поселенці. (З цього твердження виходить ясно, що хоча автор зове автохтонами в Галичині оба народи, а всеж — найбільшим елементом були українці, а нависло-во-колонізаційним — поляки. — Прим. Ред.).

Перестерігає теж автор своїх земляків перед перецінюванням факту мішаних подруж, тому, що ті мішані подружжя не витворюють ніякого посереднього національного типу. Як на приклад звертає увагу на німців, навіть ворожо проти поляків настроєних, які проте мають польські на-звиська, і навпаки — на польських патріотів з німецькими назвиськами. В стародавніх часах племена взаємно не змішувалися, бо їм забороняла це окремішність релігії, тим більше, що

†

У другі роковини смерті
бл. п. о. Михайла Олексичина
 Найдорожчого і ніколи Незабутнього Татка
 і Діауна укр. нат. пароха Суховолі пов. Броди
 відправився
Заупокійна Служба Божа
 з панахидою
 в понеділок, дня 21. грудня н. р. в 7-й годжині
 рано в Архикатедральній церкві св. Юрія,
 на яку запрошують своїх і знайомих
 1059 Діти та внуки.

новоженців парували батьки. Нині безумовно скількість мішаних подруж в численна скрізь, де народи живуть на одному терені. „А проте саме в наших часах національний рух є сильніший“. Діти з мішаних подруж, хоч може справді національно більше байдужі, востанок ачасом яскраво національно визначають себе.

Після тих загальних уваг, переходить автор до конкретного питання: чи можливо є денационалізація українців, яких засобів у цім напрямку вживала і вживає польська політика і який її практичний вислід.

Загострення парламентарної ситуації в Австрії.

ВІДЕНЬ. 17. XII. ПАТ. Преса обговорює парламентарну ситуацію в Австрії й називає її поважною. В справі закону про Кредитове Заведення великонімці займають становище негативне. На конференції з представниками великонімців канцлер Буреш заявив, що цей закон мусять бути покладений ще перед святами. В парламентарних колах думають, що перед вітінком не можна надіятися дальшого загострення ситуації. Вони кажуть, що канцлер Буреш і міністр скарбу мають з початком січня поїхати до Женев, щоб взяти участь в засіданні фінансової комісії Союзу Народів. Причиною загострення парламентарної ситуації було вчорашнє ухвалення резолюції в справах, зв'язаних з військом, без огляду на спротив міністра військових справ Вогуана. Резолюція отримала більшість голосів, внаслідком чого міністр Вогуан оголосив димісію і від того наміру відступив на горіч бажання канцлера Буреша.

Шілінг зберіг свою силу.

ВІДЕНЬ. 17. XII. ПАТ. Канцлер Буреш вголосив учора перед мікрофоном промову, в якій ствердив, що шілінг зберіг в Австрії в цілості свою купну силу. Остеріг теж населення Австрії перед стяганням вкладів із шатниць і кредитових установ, бо безупинне вибирання капіталу мусять довести до інфляції, поминаючи необхідне в таких випадках виповіщення гіпотечних капіталів. Вкінці канцлер закликав населення, щоб купувало тільки австрійські товари.

Успішним лік

при всьлякій простуді віддихових органів та кашлю, який ділає охоронно і є надзвичайної лікувальної вартості, це відомі від 40 літ

Kaisera кармельки
грудні
 з 3 ялицями

Правдиві тільки з охоронною маркою „3 ялиці“. Більш як 15.000 нотаріально провірених свідоцтв є незбитим доказом їх доброти.

Дістати можна у всіх аптеках і прогеріях 928 4-1

Студентські демонстрації в Болгарії.

СОФІЯ. 17. XII. ПАТ. Демонстрації студентів проти проф. Цанкова, які розпочалися вчора рано, повторилися в полудневних годинах. Студенти хотіли відбутися віче на площі Соборної. Поліція стягнула пожежну сторожу, яка сиваками очистила площу. Демонстранти перенеслися на сусідній вулиці і дільниці міста. Кількох студентів побито легко.

Америка в справі воєнних довгів.

ВАШИНГТОН 17. XII. ПАТ. Як повідомляє агенція Райтера, в урядових колах панує думка, що, участь Америки в конференції в справі воєнних довгів не є правдоподібною.

Еміграція до Куби.

Побутові візи американських горожан.

Американські горожани, що приїхали до Польщі мають на паспорті т. зв. побутові візи, які дають їм право переступити кордон при виїзді з Польщі. Візи ці дають польські консуляти. Наскільки американський громадянин пе-

редавник річинець побуту в Польщі, має негайно аголоситися в старостві, щоби продовжити візу. Особи, уроджені у Сполуч. Державах, наскільки мають пашпорти, виставлені в американським консулаті у Варшаві, мусять теж подати за польську візу в своїм старостві.

Хто має аргентинський афідавіт.

Хто має аргентинський афідавіт, повинен до року згодитися за аргентинською візою, бо після року від дня, коли вона виставлена, афідавіт стає неважливим. Хто мав би передавлений афідавіт, повинен звернутися до Еміграційного Синдикату, який виробить йому продовження важливості афідавіту у аргентинської влади в Буенос Айрес.

Напасть на українських послів в освітній комісії.

В середу 16. ч. м. відбулося засідання освітньої комісії з двома точками денного порядку. Як перша точка стояла справа вибору заступника голови освітньої комісії. В минулій каденції сойму було це місце призначене для відпоручника Українського Клубу. Однак тому, що наш Клуб не бере участі в ніяких президіях на терені цього сойму, не претендував він і на членство президії освітньої комісії. Вибрано бебеського українця Богуславського голосами самих послів з ББ. На другій точці порядку на-рад стояв внесок опозиційних польських клубів в справі биття по лиці дітей у школі за некупно листівок на імянини марш. Пілсудського в 1931 р. в місяці березні. Референтом цієї справи був посол ендецького клубу п. Корнецький. В своєму рефераті він відчитав цілу низку обіжників у відомій справі, зачитував мілканаяцять примірів побиття дітей і відчитав також судовий акт, яким стверджено, що учитель на Поморю Фрончковський дійсно побив дітей громадянина Гінца то лиці за неточне вивчення карток до маршала Пілсудського на Мадейру. Промовець ствердив далше, що більшість учительства діяла під примусом, хоча проєкт свята вийшов не від уряду, а від комітету приватних громадян. Тому, що предсідниця комісії, п. Яворська, не дала йому докінчити коментарів до цілої тої імпрези, він закінчив свій реферат резолюціями, між якими остання звучала: „Що сталося з мільйоновими сумами, зібраними на підвищу ціль, з яких досі не зложено публичного рахунку“?

Відповідає референтові представник уряду візитор п. Макух, який старався виказувати, що влада не дала наказів, а лише видала об'язник, в якому було сказано, що мін-ство освіти не ставить ніяких перепон в розповсюдженню відомих карток. Також впевняв, що зловживання учительства були покарані і що наведений інцидент в суді має інший зміст, як це подано у внесенню послів. Пос з „ББ“ Помяновський без мотивації поставив внесення: 1) „Сойм переходить до денного порядку над зго-тошенням внеском. 2) Сойм визнає уряд, щобі предложив закон, заборонюющий фізичні кари у школах, в яких це досі практикується“.

По їм прийшла до слова пос. Рудницька та заступала становище Української Парляментарної Репрезентації до згаданого розпорядку шкільної влади. „Коли цього рода розпорядження викликають поважні сумніви як політичного так і педагогічного характеру в приміненню до польської молоді, то у відношенню

до української молоді вони заслуговують на безумовний осуд. Стверджую, що на терені цілої львівської Кураторії висилка імянових карток на Мадейру в школах, до яких ходить українська дітвора і молодь, відбувалася під моральним примусом, який часто приймав дуже яскраві форми". Опісля промовниця зачитувала відповідні обіжники львівської Кураторії та повітових шкільних рад, з яких недвозначно виходило, що шкільна влада вживала морального натиску на вчителів. Далі пос. Рудницька навести довгу низку конкретних фактів примушування української молоді в народних і середніх школах до висилки імянових бажань.

Коли п. Рудницька почала переводити порівняння поміж шкільними відносинами в Польщі та в передвоєнній Німеччині і Росії, послані ББ. счинили великий крик і накинулися на неї з лайкою. Предсідниця пос. Яворська приклала її до порядку. Коли заспокоїлося і промовниця почала казати про „пацифікацію“, прикликано її вдруге до денного порядку, а коли продовжувала промову даліше на ту саму тему — відібрано їй голос.

Після вичерпання листи промовців зголо-
сився для фактичного спростування пос. Вели-
канович.

Пос. Великанович заявив, що забирає слово не для меритум справи, а для складення протесту слідуючого змісту: „Мушу жнайрішучіше запротестувати проти нерівного трактування членів комісії проводом. Підчас промови п. Рудницької голова комісії вівзвала її двократно до порядку, зате не бачила просто брутального трактування нашої репрезентантки деякими послами з Безпартійного Б'юро і не чула таких їх слів, як „нікчемиць“, „спулжа ендецко-українська“ і т. п. Промовець протестує особливо проти вислову одного посла ББ. (Валевського) „агентка Берліна“, заявляючи, що українські послы були і є агентами лише власного рідного народу.

Після того протесту українські представники вийшли з комісії.
Ясна річ, що внесення опозиційних клохів відкинуто.

Треба ще додати, що предсідниця п. Яворська у відповідь на протест пос. Великановича заявила, що вівзала до порядку пос. Вавжнівського за вжиття слова „нікчемність“, а за слова „агента Бердіна“, яких вона не дочула, тепер зиває до порядку пос. Яна Валецького.

(Звіdomлення з місць.)

САМБІРЩИНА.

САМБІРЩИНА.
По дотеперішнім звісткам мало голов родин по наших селах подало руську мову до впису при конскрипції, але майже всі подавали українську мову. Одначе дуже багато конскрипційних комісарів вписувало лиш польську літеру и, закриваючися тим, що решту букв собі пізніше допишуть. Які букви потім комісарі у себе дома дописали, то наострогіша урядова тайна.

В місті Самборі комісарі зовсім не мали двомовних аркушів, а по селах лиш по кільки; але в них комісарі, не зважаючи на протести го-
лов родин, вписували відповідні по польськи. Ці
аркуші і відмови вписів української мови зек-
вували і відмови вписів української мови зек-

ди доводили до того, що деякі голови родин відмовлялися участі в конскрипції, так, що аж староста зі Самбора мусів виїжджати на села інтерв'ювати. Списувачами були поляки, учителі й ученики гімназії та семінарії, а також польські студенти; з українських студентів був лиш один та деякі українські учителі й учительки із сіл. Конскрипцією поучав староста кон-

Перед конскрипцією поучав староста кон-
скрипційних комісарів, що вписувати мають від-
повіді навіть на двомовних аркушах лише по-
польськи, як у державно-урядовій мові і тому,
що конскрипційні урядовці у львівським воєвід-
стві та в центральнім статистичнім вонді в Вап-

Кава Майнля
постійно свіжо палена

Академічна 2 а.
Ринок 18.

шаві не знають кирилических букв, а даліше, що мають вписувати „руські слова“, а не „українські“, бо тут ніхто з поляків так тої мови не уживав. Староста навіть дивувався, що надруковано на аркушах рубрики: „українська (руська) мова“, замість „руська мова“.

Спростування.

До нашої редакції надійшло таке спросту-

Станиславівське воєводство. Ч. 216/СІ. Станиславів 16. грудня 1931. *Спростування замітки в 275 ч. часопису „Діло“*. — На основі 19 пар пресового закону з 17. грудня 1862 р. (ч. 6. д. 3. з 1863 р.) прохаю помістити в найближчому, або другому числі „Діла“ після одержання цього листа — таке спростування:

Неправда, бупімот п. Францішек Задембський, керівнич школи ім. Коперника в Коломиї. 4. грудня 1931 р. як головний списовий комісар зібраним у школі ім. Коперника в Коломиї окружним комісарям давав суперечні з обов'язковими приписами вказівки про вивожування списових аркушів. Зокрема неправда, нібито він повчав списових комісарів, щоби вивожували олівцем аркуші та поправляли їх дома чорнилом, щоби прізвища, закінчені на „скі“, зарозовували до польських, щоби старалися перевести перпису у той спосіб, щоби 25 прц. людності округи виявилася польською. Означе правда, що Фр. Задембський, керм. школи ім. Коперника в Коломиї, 4. грудня 1931 р. як головний переписний комісар почав зібраних окружних списових комісарів уповні агітно з оголошеними приписами, а ці вказівки давав у своїй і представника староства присутності. — За вступу д-р Курись в р. (Восніський списовий комісар.).

**Почування переповнення, виправдану фер-
ментативно в кишках, почуття повноти і задути в пе-
чіні, застійність жовчі, болю в боках, тиск в грудях і
биття серця, все це дієва природа, гріє вода
„Franciszka Józefa“, змешуючи надто вадливе
перекисоване мілку, натискає на очі, серце та лег-
ені. — Дозгайтеся в усіх аптеках і дрогеріях.**

Мораторія — абсолютна конечність.

ВАШИНГТОН 17. XII. ПАТ. На вчорашньому засіданні палати репрезентантів підсекретар скаргу Мілкс закликав горячо палату, щоби ратифікувала мораторію у формі, в якій її предложено. Він зазначив, що якщо конгрес не ратифікував мораторії, наразині би на несласу З'єднанні Держави. Мораторія, говорить промовець, є абсолютною konieczністю, якщо хочемо устерегтися великого лиха.

За розв'язання саського сойму.

БЕРЛІН 17. XII. ПАТ. В референдум, переведеному 15. II. м. на внесення комуністів над розписанням плебісциту в справі р. зв. зання саського сойму, зібрано антагану десятину голосів із загального числа управнених до голосування. За комуністичним внесенням заявили крім комуністичних гітлерівці і німецькі націоналісти. Загалом зібрано 733.000 голосів на 3.511.000 управнених.

Прийдіть і заощудьте за найдешев-
шу ціну найдобріші
угорські токайські вина

1033 4-7

Соціал-демократи проти надзвичайних декретів.

БЕРЛІН. 17. ПАТ. На вчорашньому
публічному засіданні соціал-демократична фракція
ухвалила резолюцію, що протриває дома-
ганням скликати райхстаг на надзвичайну сесію
і відноситись опозиційно проти постанов декре-
тів, які накладають тягарі на робітничі маси.
Одночасно резолюція зазначає, що соціал-демо-
крати не могли би тепер утворити уряду, який
перевів би радикальні зміни в постановках декре-
тів. Тому соціал-демократична фракція заста-
ноує собі остаточне рішення до часу, коли пока-
жеться, чи дозволена урядом Брінґа загалом
між ними іти буде співпраця з революційними силами.

На фронті боротьби з туберкульозом.

Показ протитуберкульозної поради і санаторії Каси Хорих для львівських журналістів.

У четвер 17. ц. м. на запрошення директора Каси Хорих м. Львова д-ра Йосифа Марчинського відбувся показ величавої санаторії і протитуберкульозної поради при вул. Курковій спеціально для представників львівської преси. Між запрошеними був теж представник „Діла“.

Присутні журналісти оглянули першу протитуберкульозну пораду, влаштовану згідно з найновішими вимогами медицини коштом 626.000 зол., а потім величезну 5-поверхову санаторію Каси Хорих, здвигнену коштом

близько 4.000.000 зол. Фахові пояснення подавали дир. д-р Марчинський і проф. д-р Сабатовський та інші ординуючі лікарі.

Тому, що львівська Каса Хорих зі всім своїм улаштуванням і установами сповняє велику соціальну місію для добра цілого населення Львова, а через саму тільки протитуберкульозну її пораду і санаторію при вул. Курковій перейшло впродовж цього року до нинішнього дня 21.026 осіб, приглянемося цим обом установам і їх діяльності ширше в черговому числі нашого органу.

Експозе міністра Залеського.

Міністр закордонних справ Залеський виступив 17. ц. м. в комісії закордонних справ сесії експозе, в якому зазначив, що закордонна політика Польщі виявляє непохитну волю вдержати мир на основі існуючих трактатів. Союз Польщі мають на меті тільки мирову тенденцію. Старання Польщі підтримувати якнайкращі взаємини зі сусідами та всіми іншими державами загально відомі.

Опісля промови обговорює подробиці діяльності польської делегації на терені Союзу Народів, зокрема її становище в справі пакту Кельога та в інших актуальних міжнародних справах.

Переходячи до справи національних меншин міністр ствердив, що проблему опіки над національними меншинами деякі чинники використовують як інструмент політичної акції. Виказую-

чи все якнайкращу волю і толеранцію в арозумінні культурних потреб усіх меншин, що заселяють Польщу, польський уряд уважає зобов'язаність меншини супроти держави безоглядною умовиною згідного співжиття і співпраці для добра всіх горожан. Усунення деяких труднощів у цій діяльності можна досягнути на внутрішньому терені. Польський уряд рішився протиставитись усім спробам одностороннього поширення управління, негідних з духом трактату й інтересами держави.

З черги міністр обговорив польсько-французькі взаємини, які зацікавлюються шораз більше, даліше польську політику супроти Німеччини, Чехословаччини, Мадярщини, Румунії, Австрії, балканських держав, а звідси польсько-литовські й польсько-лотвишські непорозуміння.

Гітлерівці готові взяти владу.

БЕРЛІН. 17. XII. ПАТ. Надзвичайне видання націонал-соціалістичного органу „Фелькшпер Беобахтер“ приносить відповідь Гітлера на промову Брінінга, виголошену крізь радіо. Націонал-соціалісти готові кожної хвилини прийняти відповідальність за правління. Щодо легальності засобів боротьби нема ніяких ріжниць у поглядах між ним і членами націонал-соціалістичної партії. Гітлер запевняє, що тільки з важким серцем рішився наказати націонал-соціалістам, щоб адержалися від пошення зброї, однак в ніякому випадку канцлер Брінінг не може домагатися, щоб націонал-соціалісти давалися без оборони живцем зарізати. Такого приказу Гітлер не видасть ніколи. З огляду на закордонну політику Німеччини уряд не повинен би представля-

ти націонал-соціалістів, що в сьогоднішню одну активною позицією німецької закордонної політики зі становища національних інтересів, як нелегального руху. На закид, що після обняття влади націонал-соціалісти стануть правити нелегальними засобами, Гітлер відповів, що після перемоги вони надіються підтримки громадянства на зміну конституції. Виданий недавно декрет, що зажаує населенню носити зброю, може причинитися до зменшення публічної безпеки. Навязуючи до цього декрету, Гітлер признає, що німецьке громадянство мусить тепер нести важкі жертви, але вони були би тільки тоді оправдані, оскільки їх коштом німецький уряд віднаскав би віру в будучину.

Демонстрації безробітних.

ПАРИЖ. 17. XII. ПАТ. Вчора були в місті демонстрації безробітних. Кількасот осіб зібралися на площі колоніальної вистави, домагаючися, щоб їм дали роботу при розбиранні виставових будинків. Мусіла виступити поліція. Подібні демонстрації були на одній з рухливіших

вулиць. Вечором підчас засідання міської ради група безробітних осіб заняла трибуну в салі нарад і голосними окликами підтримувала внесення комуністичних рішень, що домагалися ріжних розпоряджень проти безробіття. Засідання закрито.

3 театру.

Львівський український театр „ЦВІРКУН“: „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“ Артемовського і „ВЕЧЕРНИЦІ“ Ніщинського. Гостинний виступ д-ра Тисяка.

Вчорашня вистава „Цвіркуна“ пройшла на правду з величезним успіхом. Всі виконавці головних партій (п-і Козак-Вірленська, Сорокова, п-е Гіряк, Залуцький-Остоє і Сорока) дали з себе все, щоб тільки вдоволити публіку. Дуже поважний успіх досягнув теж наш співак д-р Тисяк, що зобразив ясні оплески, а свій дуєт з п-єю Сороковою („Ластівко моя прекрасна“) мусів на настирливе домагання повторити. Та кож хори, нар. танці і т. д. пройшли гладко, зокрема у „Вечерницях“, де і мішаний і мужеський хор мав гарне поле до попису. Музика Шлапаків відповіла теж як слід своєму завданню. Диригував радн. Купчинський.

Все було добре, не дописала тільки публіка, яка з якоюсь дивною і просто незрозумілою байдужістю ставиться до всіх починів гуртка наших талановитих артистів, згуртованих у „Цвіркуні“. Таке бойкотування рідною публікою свого театру, що працює в можливо найтяжчих умовах, доведе тільки до одного: до швидкої ліквідації і того театру, в якому працюють наші найкращі сили у Львові. Вести театр з постійним дефіцитом годі. Апелюємо до української публіки, аби вона рятувала наш театр не словами, а ділами. Сподіємося, що на недільній виставі „Цвіркуна“, коли то йде вдруге безсмертний „Запорожець за Дунаєм“ і поєднані „Ве-

черниці“, сая Ремісничої Палати при Стрілецькій Площі буде випродана. І. Н.

ОСТАННІ ВІСТІ

З БЮДЖЕТОВОЇ КОМІСІЇ.

У четвер відбулося засідання сойм. скарбово-бюджетової комісії. При бюджеті прилюдних робіт говорив двічі мін. Найгебавер. У дискусії говорив м. ін. пос. Хруцький. Комісія прийняла бюдж. прелімінар мін-ства прил. робіт. ПРИСУД У РОЗПРАВІ ЗА ВБИВСТВО ПРОВКАТОРА.

У четвер пізнім веч. запав присуд у розправі за вбивство Вас. Юркова з Чистилова. Трибунал засудив Василя Кисіля і Ст. Грабара по 6 літ тюрми, Мих. Кисіля на 5 літ, Мих. Будного, Мих. Бодяра, Павла Маленького та Мих. Старинського по 2 роки тюрми. Павла Баворовського увільнили.

ЗНОВУ ЗАСУДИЛИ „ІЛ. КУРЕР ЦОДЗ.“

У травні 1929 р. краківський „Іл. Курер Цодз.“ помістив був напастливу статтю на три краківські часописи, м. н. на „Нови Дзєннік“ та тодішнього м. радн. д-ра Розенцвайга. Скарга, внесена тоді „Н. Дз.“ проти „Курерка“ закінчилася так, що „Курерок“ мусів перепросити „Н. Дз.“ Тепер іще вніс суд. скаргу д-р Розенцвайг і відповідального редактора „Курерка“ Станкевича засудили на 200 зол. карн або 10 днів арешту та на заплату суд. коштів 260 зол.

БЕЗРОБІТНІ ОГРАБИЛИ ХЛІБ.

На вул. Жовківській у Львові безробітні напали на Й. Гумєнока, який розвозить хліб із

ХОРОНІТЬ ВАШІ ОЧІ
ВАШ НАЙЦІННІШИЙ СКАРБ

9612—5

ВЖИВАЙТЕ ЖАРІВOK
PHILIPS ARGENTA

пекарні Вас. Шпака, побили його та забрали 80 булок і кілька хлібів.

ПІСЛЯ КРАДЕЖІ 5 МІШКІВ ГРОШЕЙ.

Як ми це повідомляємо на іншому місці, невідомі люди забрали 5 мішків грошей на шл. Ломжа-Варшава. У мішках тих було 50 тис. зол. Вломники дісталися до вагону між Вишковицею і Тлушом, отвором у долівці. Отвір цей запримітили шойно в Ломжі. Поліція арештувала вже одного зал. злодія. Його зрадили закров'явлені руки. Поліція апала на слід і решти злодіїв.

ВЛОМ ДО ТЮТЮНЕВОЇ ГУРТІВНІ.

При вул. Рутівського ч. 22, у Львові вломники вкрали з тютюневої гуртівні тютюну та папіросок вартості 8.860 зол. Ще тієїж ночі поліція викрила в одного посередника краденого тютюну вартості ок. 5 тис. зол.

До боротьби з диктатурою гітлерівців.

БЕРЛІН. 17. XII. ПАТ. Спільна конференція провідників соціал-демократичної партії, класових професійних союзів і республіканського Райхсбанеру винесла вчора резолюцію, якою закликає населення до боротьби з диктатурою націонал-соціалістів. Представник соціалістичних професійних союзів Ляйбарт апелював до міжнародної солідарності робітників, щоб виступили проти наложених на Німеччину репарацій. Провідник соціал-демократичної фракції Брайтшайд заявив, що становище соціалістів супроти кабінету Брінінга на будуче буде залежне від того, чи цей уряд додержить обцянок і виступить проти диктатури Гітлера.

Берестейський процес.

(40-ий день.)

У четвер говорив даліше прок. Грабовський. Він сказав, що не вірить, аби в серці і в мізку марш. Пілсудського (який в 1918 р. не задержав для себе диктаторської влади, а віддав її законодавчому сойму) зайшли такі зміни, що лицар волі перемінявся у кровавого диктатора. Другим попри Пілсудського був тоді Вітос, тодішній прем'єр, який робив те саме в краю, що Пілсудський на фронті. Пізніше в соймі загніздилися партійництво, перманентний нарад, корупція. На доказ сказаного наводить речення з книжки Дашинського (рівночасно заявляє: Жалію, що він не стану перед судом) п. з. „Сойм, уряд, король, диктатор“. „Партії вважають державу дійною короною. Лучаться, щоб ограбити державу для власного інтересу“. І ніхто не запротестував, що вожд соціалізму обиджує всесильних пп. послів Тойсам Дашинський називає ідею Вітоса безнадійною. Він твердить, що Вітос дурний, прокуратор думає інакше. Даліше Дашинський твердить, що Пілсудський мусів силою дійти до влади, щоб випередити Вітоса, який бунтував його військо, шпівонував маршала. Консеквенцією засліплення президента було, що він приказав стріляти до вояків марш. Пілсудського. Це одно може оправдати президента, — каже Дашинський — що він не мав права розв'язати сойм.

У польським демократизмі — твердить прокуратор — нічого не змінилось, скінчилась примара соймовладства. Теперішній президент Польщі має свою волю і думку на держ. добро, не дозволяє надто скоро змінювати напрямки. Годі закидати Пілсудському, що він диктатор, бо колиб так дійсно було, то він сам сказав би це. Доки він править у Польщі, можна бути спокійним за долю демократії.

Даліше прокуратор обговорює акцію Центроліву. Обвинувачені вибрали собі шлях насилья. Бо колиб ішли легальним шляхом, то навіщо тоді відозви до поліції та війська.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

Тільки в грудні

ШКІРЯНИЙ ПОРТФЕЛЬ

як злиноква премія.

За 25 вічок! За 25 вічок!

з коробок туток

ALTESSE

МОККА-ПОВНОВАТКИ.

10

Програма радіо.

Неділя, 20. грудня 1931.

Львів (259.3) 12.30 Концерт. Льондон (356.3) 22.05 Концерт. Гамбург (372.2) 17.00 Пісні. Берлін (419) 23.00 Танкова музика Рим (441.2) 17.00 Концерт. Відень (516.4) 18.30 Пісенька. Осло (1083) 20.00 Концерт.

Понеділок, 21. грудня 1931.

Мор. Острава (263.4) 21.00 Пісні. Гельсінфорс (368.1) 18.25 Концерт. Бухарест (394.2) 18.00 Концерт. Ленінград (1000) 16.45 Концерт. Осло (1083) 25.05 Хор. Париж (1724.1) 15.45 Концерт.

Львівське радіо.

Субота, 19. грудня 1931.

Львів (380.7) 11.40 Перегляд краєвої преси. 11.58 Час із Варшави. 12.10 Шкільний ранок: Українська народна пісня і виклад проф. К. Кіселевського. 13.10 Про погоду дня. 15.15 Грошева біржа. 15.25 Для дітей. „Справедливий заяць“. 15.45 Концерт. 16.20 Радіохроніка. 16.50 Мова. 17.10 „Змінність мистецьких форм“. 17.35 Пісні. 18.05 Для молоді. 18.30 Пісні для дітей. 18.50 Всичина. 19.15 Лікування. 19.45 Радіошопенник. 20.00 „На оциді“. 20.15 Концерт. 21.55 Паризька ревія. 22.10 Твори Шопена. 23.00 Танкова музика. Грамофонові кружки: 12.45, 15.00, 16.40, 17.00, 19.40, Господарські гутірки: 13.15, 13.40, 14.00, 14.20. Народна музика: 13.55, 14.15.

Неділя, 20. грудня 1931.

Львів (380.7) 11.58 Час із Варшави. Перегляд з Варшави: 12.10—16.20, 17.15—18.45, 20.15—22.55; з Вільна 19.45. Грамофонові кружки: 10.15, 16.20, 16.55, 19.35, 16.40 Відчит із Варшави. 18.45 Стрілецький кутки. 19.10 Всичина. 23.00 Танкова музика.

Понеділок, 21. грудня 1931.

Львів (380.7) 11.45 Перегляд преси. Перегляд з Варшави: 11.58, 13.10, 13.40—14.35, 15.45, 16.20—17.10, 17.35, 19.45—22.45, 23.15. Грамофонові кружки: 12.10, 15.00, 15.50, 15.25 „Радіошопенник“. 17.10 Виклад з Вільна. 18.25 „Невідомий Львів“. 18.50 Всичина. 19.25 Пісні. 22.45 Фортелянові дробини.

ОПОВІСТКИ

За оголошення публікації не відповідає

Дарунки на Миколая УССК-у можна складати в суботу 19. XII. від 16. год. за Бесід.

В неділю, 20. ц. м. в год. 18-й відбудеться в „Українській Бесіді“ в Львові (Народній Дім, I. поверх) третій виклад д-ра Івана Копача на тему: „Три знаки ясу“ з науковою дискусією. Предметом того викладу буде т. зв. атональна музика. Музичну ілюстрацію викладу подасть на фортеп'яні професор нашого Вищого Музичного Інституту у Львові, ч. Богдан Кудрик. Гостям роді 1063

До філій Т-ва Охорони Воєнних Мо-гил. Год. Т-во О. В. М. у Львові повідомляє, що в жовтні і в перших днях листопада ц. р. розіслано до всіх філій Товариства О. В. М. квестіонар до вивчення замість авіації діяльності на 1931 р. Просимо всі філії прислати негайно до централі вповнений квестіонар. Якщо котра з філій Т-ва О. В. М. не одержала згаданого квестіонара, нехай звернеться за ним до Год. Т-ва О. В. М. Львів. вул. Словацького ч. 14 (Земельний Банк, дир. д-р Криницький).

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

За оголошення публікації не відповідає

СТОЛЯРНЯ випродує спальні, ідальні. Литви, Закарстинів — вул. Короля Яна ч. 18 1067 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення публікації не відповідає

Спеціаліст ведат пегенів, герби і монети

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30. Тел. 84—45
Пересвітлення Рентгеном.

985 3—4

Опаловий Дм для Великого Львова і околиць.

Львів, Браерська 14. Тел. 105-46. 2-3 доставляє по знижених цінах гуртом і деталях гірничий вугіль і брикети з першорядних копалень та рубане дерево в достатку до пиланих — а саме вугіль в альбомових мішках по 50 кг. дерево по 25 кг. — Телефонічні припорушення виконуються негайно

Присилайте передплату!

Подяка.

Воля Всевишнього забрала нам нашого Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. д-ра Остапа Махаришчу. Пожити тяжким і ненадійним горем, відчувати ми глибокого кожний ширій вислів співчуття переданий нам словом чи письмом особами, що знали, цінили та любили Дорогого нам Покійника. Отже дорогою складомо нашу полюблену подяку всім ВП, Громадянам, Установам і Товариствам, які в тім тяжкій горі не залишили нас без слів співчуття і розваги, а так усім тим, що своєю участю причинилися до зменшення сумних Похоронних Обрядів.

Зокрема дякуємо ВП, пп. Лікарям проф. д-рові Панчинському, примарам проф. д-рові Т. Островському і проф. д-рові В. Черницькому, секундарам д-рові К. Чижевському і д-рові Штайнові за дуже дбайливу і безкорисну опіку в часі недуги Покійного, а о крива, Кишаківичеві за прихід до хорого із Найсвятішими Тайнами.

Щиро подяку складаємо Іх Експедиції Митрополитові Кир Андрееві за передані нам слова співчуття. Дякуємо Всім і Впр. о. митратові Базюкові і о. парохів крива. Лопатинському за провід у Похоронах та відправу Панахиди і всьому Впр. Духовенству, а пе: Всім Впр. о. Ігуменові Кашинському і Шептицькому, о. рект. Сяпому, членом львівської митрополічної Капитули о. митратові Войнаровичу, о. прел. Кунинському, о. ксенофону Ковальському, Томовичеві, Громинському, Дзюровичеві, Личинякові, Лужинському, членові станіславської єпископської Капитули о. крива. Лободичеві, о. проф. Бучацькому, Василеву, Горчинському, Дзядицькому, д-рові Застиряеві, Каштанюкові, д-рові Котельницькому, д-рові Лабі, д-рові Фігодеві за участь у Панахиді і за зменшення своєю присутністю Похоронних Обрядів.

Зокрема дякуємо о. дню. Горчинському і хоромі жіночій Семінарії „Рідної Школи“, за відправу Панахиди в день Похорону, а всім школам за участь у Похоронах і Панахиді.

Сердечно дякуємо за прашальні слова над могилою Покійного Впр. о. крива. Лопатинському, о. дню. Горчинському та Вп. пп. ред. Юшинському і пос. д-рові Білякові.

Дякуємо Годовній Управі „Рідної Школи“, Українському Католицькому Союзові, Учительській Громаді, Науковому Товариству ім. Шевченка, Українській Парламентарній Репрезентації Президії Укр. Нац. Дем. Об'єднання, Союзові Українок, Кружкам „Рідної Школи“, Учительським Зборам семінарій та гімназій „Рідної Школи“ і Семінарії СС Василівської — та всім іншим численним Товариствам і Установам у Львові і в краю, які чи то через своїх представників, чи письменно передали нам слова співчуття.

Щиро дякуємо всім ВП, Громадянам, Приятелям і Знайомим, які усно та письменно в краю і за границю висказали слова потіхи в такім великій нашій горі. Складаємо сердечне Спасибі за зменшення сумного Похоронного Обряду Братству при першій СС. Василянській хоромі п. ради. Купчинського.

Львів, дня 17. грудня 1931 р.

1062 Жінка, Діти та Родина.

Ширіть наш часопис!

Концесіоноване Інсталяційне Електрично — Механічне Заведення Михайла Олексина у Львові

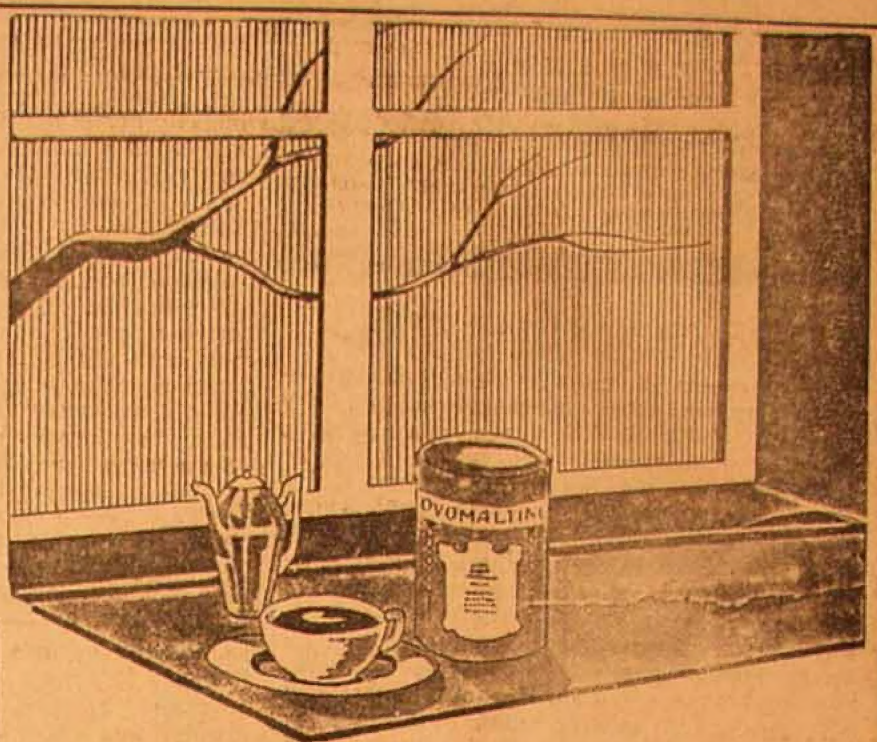
перенесено на вул. Гіпсову 2 а Тел. 105—45.

Погоджують всілякі улаштування світла, електричної струї та моторів. — Елек-1042 т. 1931-32. 2—3

КОНЦІПІЕНТ адвокатський і-спитом шукає місця в адвоката. Зголошення приймає проф. Мартинюк, Львів, Кентинського ч. 3. (Kętrzyńskiego 3.) 1—2

ЛЕНІТАРСЬКІ мебелі, вітрильники, шафандри, найдешевше ліжера: Вирібні: „Calium“, Вирібні-ська 5. 907 7—?

МАШИНИ ДО ПИЛАННЯ нові перстелі: по 250 — лод. Локата, Львів, Валова 11. 946 8—10

НАШ ЗМІННИЙ КЛІМАТ

дається нам докучливо відчувати; зміни є такі неустанні, що наша одіж не вистарчає, щоби нас охоронити перед згубними наслідками. Тут допомогти може тільки внутрішня відпорність і гарт!

Ті, які постійно вживають OVOMALTYN-У є у високім степені відпорні на наглі зміни воздуха і є менше вразливі на простуду та її прикрі наслідки, тому, що OVOMALTYN змцнює організм.

OVOMALTYN, це відживчий засіб, багатий у вітаміни, складається з яєць, молока, солоду, какао та має в собі діястазу і лецитину.

Пийте щодня на снідання філіжанку OVOMALTYN-у — бо — вона дає і сили і радість життя.

OVOMALTINE

Fabryka chemiczno-farmaceutyczna
Dr. A. WANDER, Sp. Akc.
Kraków.

Піібки і броштури висилається безплатно!

Чи ви вже маєте

„КАЛЕНДАР ДЛЯ ВСІХ“?

на 1932 рік

(видавання „Нового Часу“)

Це прекрасна книга, коштує тільки 2 золоті. З пересилкою 255 зол.

КОЛИ НІ? То скоро замовте в „НОВИМ ЧАСІ“ Львів, Ботмів 4/1 і висилайте належитість згорі, бо за післяплату дорожче коштує.

Купити можна також у всіх книгарнях в краю.

На зміст Календаря складаються: а) температура, спонини, громадсько-політичні теми, практичні лікарські, правничі й и. поради, незвичайно багатий інформаційний діл і всяка всячина, — багато цікавих ілюстрацій наших першорядних мистців, ну, а окладника — прошу тільки подивитися! 1020 2—4

Оголошуйтеся в найстарішій укр. щоденнику „ДІЛО“!

Магазин блатних товарів АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

поручає по найнижчих цінах у великій виборі.

по зол.	по зол.
Гладкі фланелі . . . . . 1—	Попедина на сорочки . . . 2-40
Фланелести у десені . . . 1-40	Кама 90 см. 2-70
Колірові бачі 1-55	Суконка фальори в колірах . . . . . від 3-50
Бархати у візорах 1-20	Жоржети чисто вовняні . . . . . по 6—
Білі пікові бархати 1-70	Вовна на мужське вбрання . . . . . від 9—
Шовкові бархати 2-35	Пті — Рен шовковий . . . 4-90
Анг. перкалина в колірах 2-10	
Полотенця-оасфорті . . . 0-81	
Позотні і шифони 1-10	
80—90 см. 1-10	
1012 — Ціни на інші предмети значно знижені. — 3—6	

АДВОКАТ

д-р Микола Бих
переніс свою канцелярію
з Копичинців до Станіславова
і веде її

в Станіславові

при вул. Білінського ч. 6.
1063 ведає Суду. 1—3

Вудженину і м'ясо

поручає фірма

МИХАЙЛО КРАНЦ

1016 Львів, Краківська 14 2—6

Чи знаєте

що у Львові виходить
щомісяця новий жур-
налик ДЛЯ ДІТЕЙ

„ДЗВІНОЧОК“?

Прегарно редактований з багатьма
малюнками на 16 сторін друку з
ціна поодинокого примірника 20 сот.
(Зразкове 30 сот. знахаки в листі).

Передплата на рік тільки 2 зол.
„Дзвіночок“ Львів, Ботмів 4/1.
(Новий Час)

Не зводіайте а передплатити не-
гайно, бо хіба варто видати 2 зол.
на прегарну лєктуру для дитини
на весь рік

Про велику вартість „Дзвіночка“
висказалися всі українські нац.
1020 а часописи. 3—8

За один місяць прибуло понад
10.000 передплатників!